Euroopan parlamentti
2024-2029

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

2025/0239(COD)

20.4.2026

***I
MIETINTÖLUONNOS

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat] vahvistettua kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytyksistä
(COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD))

Työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunta

Esittelijät: David Casa, Marit Maij

Menettelyjen symbolit

*	Kuulemismenettely
***	Hyväksyntämenettely
***I	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (ensimmäinen käsittely)
***II	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (toinen käsittely)
***III	Tavallinen lainsäätämisjärjestys (kolmas käsittely)

(Menettely määräytyy säädösesityksessä ehdotetun oikeusperustan mukaan.)

Tarkistukset säädösesitykseen

Palstoina esitettävät parlamentin tarkistukset

Poistettava teksti merkitään vasempaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään molempiin palstoihin ***lihavoidulla kursiivilla***. Uusi teksti merkitään oikeaan palstaan ***lihavoidulla kursiivilla***.

Tarkistuksen tunnistetietojen ensimmäisellä ja toisella rivillä ilmoitetaan käsiteltävänä olevan säädösesityksen kohta, jota tarkistetaan. Jos tarkistus koskee olemassa olevaa säädöstä, jota säädösesityksellä muutetaan, tunnistetietojen kolmannella rivillä ilmoitetaan muutettavan säädöksen tyyppi ja numero ja neljännellä rivillä tarkistettavan tekstinkohdan paikannus.

Konsolidoituna tekstinä esitettävät parlamentin tarkistukset

Uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla***. Poistettava teksti merkitään symbolilla ▌ tai yliviivauksella. Tekstiä korvattaessa muutosmerkinnät tehdään siten, että uusi teksti merkitään ***lihavoidulla kursiivilla*** ja korvattava teksti poistetaan tai viivataan yli.
Parlamentin yksiköiden tekemiä lopullisen tekstin teknisiä muutoksia ei merkitä.

SISÄLTÖ

Sivu

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI.5

PERUSTELUT 45

LIITE: ILMOITUKSET SAADUISTA TIEDOISTA 47

LUONNOS EUROOPAN PARLAMENTIN LAINSÄÄDÄNTÖPÄÄTÖSLAUSELMAKSI

ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat] vahvistettua kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytyksistä
(COM(2025)0558 – C10-0172/2025 – 2025/0239(COD))

(Tavallinen lainsäätämisjärjestys: ensimmäinen käsittely)

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon komission ehdotuksen Euroopan parlamentille ja neuvostolle (COM(2025)0558),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 2 kohdan, 164 artiklan ja 175 artiklan 3 kohdan, joiden mukaisesti komissio on antanut ehdotuksen Euroopan parlamentille (C10-0172/2025),

– ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 3 kohdan,

– ottaa huomioon budjettivaliokunnan talousarvionäkökohtia koskevan arvion,

– ottaa huomioon Tšekin senaatin, Saksan liittoneuvoston, Espanjan parlamentin, Portugalin parlamentin ja Romanian senaatin toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteen soveltamisesta tehdyn pöytäkirjan N:o 2 mukaisesti antamat perustellut lausunnot, joiden mukaan esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi ei ole toissijaisuusperiaatteen mukainen,

– ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean ... antaman lausunnon[1],

– ottaa huomioon alueiden komitean ... antaman lausunnon[2],

– ottaa huomioon työjärjestyksen 60 ja 58 artiklan,

– ottaa huomioon aluekehitysvaliokunnan, kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan sekä naisten oikeuksien ja sukupuolten tasa-arvon valiokunnan lausunnot,

– ottaa huomioon työllisyyden ja sosiaaliasioiden valiokunnan mietinnön (A10-0000/2026),

[1] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.
[2] Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

1. vahvistaa jäljempänä esitetyn ensimmäisen käsittelyn kannan;

2. pyytää komissiota antamaan asian uudelleen Euroopan parlamentin käsiteltäväksi, jos se korvaa ehdotuksensa, muuttaa sitä huomattavasti tai aikoo muuttaa sitä huomattavasti;

3. kehottaa puhemiestä välittämään parlamentin kannan neuvostolle ja komissiolle sekä kansallisille parlamenteille.

Tarkistus 1

Ehdotus asetukseksi
1 osasto

Komission teksti	*Tarkistus*
Ehdotus	Ehdotus
EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS	EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS
Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta ***osana asetuksessa (EU) [kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat] vahvistettua kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa*** ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytyksistä	Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytyksistä

Or. en

Tarkistus 2

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 1 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(1) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat 17 päivänä marraskuuta 2017 yhteisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, jolla vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin Euroopassa. Pilarin 20 keskeistä periaatetta on jaettu kolmeen ryhmään, jotka ovat yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy	(1) Euroopan parlamentti, neuvosto ja komissio antoivat 17 päivänä marraskuuta 2017 yhteisen julistuksen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarista, jolla vastataan yhteiskunnallisiin haasteisiin Euroopassa. Pilarin 20 keskeistä periaatetta on jaettu kolmeen ryhmään, jotka ovat yhtäläiset mahdollisuudet ja pääsy

työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Kyseiset Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin 20 periaatetta olisi otettava huomioon Euroopan sosiaalirahaston (ESR) mukaisissa toimissa. Komissio esitti 4 päivänä maaliskuuta 2021 Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman, jäljempänä ’toimintasuunnitelma’, joka sisältää kunnianhimoisia mutta realistisia vuodeksi 2030 asetettuja unionin yleistavoitteita, jotka koskevat työllisyyttä (vähintään 78 prosentin 20–64-vuotiaista olisi oltava työelämässä), osaamista (vähintään 60 prosentin kaikista aikuisista olisi osallistuttava koulutukseen vuosittain) ja köyhyyden vähentämistä (köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien määrää olisi vähennettävä 15 miljoonalla, mukaan lukien viisi miljoonaa lasta), jäljempänä ’vuodeksi 2030 asetutut unionin yleistavoitteet’, ja niitä täydentäviä alatavoitteita sekä tarkistetun sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamisen edistämiseksi ESR:sta olisi tuettava investointeja ihmisiin sekä työllisyyden, koulutuksen ja sosiaalisen osallisuuden aloilla käytössä olevien järjestelmien uudistamiseen; näin lujitettaisiin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta perussopimuksen 174 artiklan mukaisesti.

työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot sekä sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Kyseiset Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin 20 periaatetta olisi otettava huomioon Euroopan sosiaalirahaston (ESR) mukaisissa toimissa. Komissio esitti 4 päivänä maaliskuuta 2021 Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanoa koskevan toimintasuunnitelman, jäljempänä ’toimintasuunnitelma’, joka sisältää kunnianhimoisia mutta realistisia vuodeksi 2030 asetettuja unionin yleistavoitteita, jotka koskevat työllisyyttä (vähintään 78 prosentin 20–64-vuotiaista olisi oltava työelämässä), osaamista (vähintään 60 prosentin kaikista aikuisista olisi osallistuttava koulutukseen vuosittain) ja köyhyyden vähentämistä (köyhyys- tai syrjäytymisvaarassa olevien määrää olisi vähennettävä 15 miljoonalla, mukaan lukien viisi miljoonaa lasta), jäljempänä ’vuodeksi 2030 asetutut unionin yleistavoitteet’, ja niitä täydentäviä alatavoitteita sekä tarkistetun sosiaali-indikaattoreiden tulostaulun. Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamisen edistämiseksi ESR:sta olisi tuettava investointeja ihmisiin sekä työllisyyden, koulutuksen ja sosiaalisen osallisuuden aloilla käytössä olevien järjestelmien uudistamiseen***, jotta voidaan varmistaa yhtäläiset mahdollisuudet, yhtäläinen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset ja laadukkaat työolot, sosiaalinen suojelu ja osallisuus keskittyen erityisesti laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen, lapsiin ja nuoriin investoimiseen sekä keskeisten palvelujen saatavuuteen***; näin lujitettaisiin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta perussopimuksen 174 artiklan mukaisesti.

Or. en

Tarkistus 3

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 2 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(2) Perussopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat, jotka neuvosto hyväksyy vuosittain eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä, ovat keskeinen väline unionin ja kansallisten työllisyys- ja sosiaalipolitiikkojen koordinoinnissa. Ne tarjoavat yhteiset prioriteetit ja tavoitteet työllisyys-, koulutus-, osaamis- ja sosiaalipolitiikoille, jotta voidaan parantaa unionin kilpailukykyä ja tehdä unionista parempi paikka investoida, luoda työpaikkoja ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta. ESR on unionin tärkein väline työllisyyden suuntaviivojen tukemisessa ja unionin työllisyys- ja sosiaalipolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa. Työllisyyden suuntaviivat täydentävät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteita. ESR:n soveltamisala vuosiksi 2028–2034 olisi tältä osin ***yhdenmukaistettava täysin*** neuvoston päätöksen (EU) ... [1] [neuvoston viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2027 hyväksymät työllisyyden suuntaviivat] ***kanssa***.	(2) Perussopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivat, jotka neuvosto hyväksyy vuosittain eurooppalaisen ohjausjakson yhteydessä, ovat keskeinen väline unionin ja kansallisten työllisyys- ja sosiaalipolitiikkojen koordinoinnissa. Ne tarjoavat yhteiset prioriteetit ja tavoitteet työllisyys-, koulutus-, osaamis- ja sosiaalipolitiikoille, jotta voidaan parantaa unionin kilpailukykyä ja tehdä unionista parempi paikka investoida, luoda työpaikkoja ja edistää sosiaalista yhteenkuuluvuutta. ESR on unionin tärkein väline työllisyyden suuntaviivojen tukemisessa ja unionin työllisyys- ja sosiaalipolitiikan tavoitteiden saavuttamisessa. Työllisyyden suuntaviivat täydentävät Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteita. ESR:n soveltamisala vuosiksi 2028–2034 olisi tältä osin ***sisällettävä*** neuvoston päätöksen (EU) ... [1] [neuvoston viimeistään 1 päivänä tammikuuta 2027 hyväksymät työllisyyden suuntaviivat] ***sisältö***.
[1] Lisätään julkaisuviite	[1] Lisätään julkaisuviite.

Or. en

Tarkistus 4

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 3 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(3) Eurooppalainen ohjausjakso muodostaa unionin tasolla kehyksen, jonka puitteissa määritellään kansallisten uudistusten prioriteetit ja seurataan niiden täytäntöönpanoa. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava vuotuiset edistymisraportit keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisten suunnitelmiensa täytäntöönpanosta. ***Tämän kehyksen olisi toimittava perustana unionin rahoituksen johdonmukaiselle käytölle, myös saadun rahoitustuen lisäarvon maksimoimiseksi.***	(3) Eurooppalainen ohjausjakso muodostaa unionin tasolla kehyksen, jonka puitteissa määritellään kansallisten uudistusten prioriteetit ja seurataan niiden täytäntöönpanoa. Jäsenvaltioiden olisi toimitettava vuotuiset edistymisraportit keskipitkän aikavälin finanssi- ja rakennepoliittisten suunnitelmiensa täytäntöönpanosta.

Or. en

Tarkistus 5

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 4 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(4) Unionilla on edessään rakenteellisia haasteita, jotka johtuvat talouden globalisaatiosta, haavoittuvista toimitusketjuista, muuttovirtojen hallinnasta ja lisääntyneestä turvallisuusuhasta, siirtymisestä puhtaaseen energiaan, teknologisesta muutoksesta ja väestörakenteen muutoksesta, työvoiman ikääntymisestä, liian vähäisestä sosiaalisesta asuntotuotannosta sekä kasvavasta osaamisvajeesta ja työvoimapulasta monilla aloilla ja alueilla.	(4) Unionilla on edessään rakenteellisia haasteita, jotka johtuvat talouden globalisaatiosta, haavoittuvista toimitusketjuista, muuttovirtojen hallinnasta ja lisääntyneestä turvallisuusuhasta, siirtymisestä puhtaaseen energiaan, ***digitalisaatiosta,*** teknologisesta muutoksesta ja väestörakenteen muutoksesta, työvoiman ikääntymisestä, liian vähäisestä sosiaalisesta asuntotuotannosta***, köyhyyden ja lapsiköyhyyden lisääntymisestä*** sekä kasvavasta osaamisvajeesta ja työvoimapulasta monilla aloilla ja alueilla.

Or. en

Tarkistus 6

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 5 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(5) Työelämän realiteettien muuttuessa unionin olisi oltava valmis kohtaamaan nykyiset ja tulevat haasteet investoimalla relevanttiin osaamiseen, tekemällä kasvusta entistä osallistavampaa ja parantamalla työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa, myös työvoiman liikkuvuuden ja alakohtaisen rakenneuudistuksen osalta, kiinnittäen huomiota erityisten sosiaalisten haittojen kanssa kamppaileviin kaupunki- ja maaseutualueisiin.	(5) Työelämän realiteettien muuttuessa unionin olisi oltava valmis kohtaamaan nykyiset ja tulevat haasteet investoimalla ***oikeudenmukaiseen siirtymään, myös edistämällä innovointia ja investoimalla*** relevanttiin osaamiseen***, kuten osaamisunionia koskevassa aloitteessa korostetaan***, tekemällä kasvusta entistä osallistavampaa ja parantamalla työllisyys- ja sosiaalipolitiikkaa, myös työvoiman liikkuvuuden ja alakohtaisen rakenneuudistuksen osalta, kiinnittäen huomiota erityisten sosiaalisten haittojen kanssa kamppaileviin kaupunki- ja maaseutualueisiin.

Or. en

Tarkistus 7

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 6 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(6) Vuoteen 2040 mennessä unionin työmarkkinoilta poistuu vuosittain noin miljoona ihmistä. Työvoiman supistumisen lisäksi joillakin alueilla korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus väestöstä on pieni eikä ole kasvussa, minkä vuoksi työvoiman menetystä on vaikea kompensoida työn tuottavuutta parantamalla. Tämä lisää unionin sosiaaliturvamalliin kohdistuvaa painetta ja asettaa sen kestävyyden ja riittävyyden koetukselle. Se myös lisää työvoimapulaa ja osaamisvajetta työmarkkinoilla, mikä heikentää talouskasvua ja kilpailukykyä. Joillakin aloilla tämä aiheuttaa	(6) Vuoteen 2040 mennessä unionin työmarkkinoilta poistuu vuosittain noin miljoona ihmistä. Työvoiman supistumisen lisäksi joillakin alueilla korkeakoulututkinnon suorittaneiden osuus väestöstä on pieni eikä ole kasvussa, minkä vuoksi työvoiman menetystä on vaikea kompensoida työn tuottavuutta parantamalla. Tämä lisää unionin sosiaaliturvamalliin kohdistuvaa painetta ja asettaa sen kestävyyden ja riittävyyden koetukselle. Se myös lisää työvoimapulaa ja osaamisvajetta työmarkkinoilla, mikä heikentää talouskasvua ja kilpailukykyä. Joillakin aloilla tämä aiheuttaa

työvoimakustannuspaineita. Tästä syystä ESR:n tuella olisi lisättävä erityisesti naisten ja nuorten, vammaisten henkilöiden ja romaniyhteisöjen työmarkkinaosallistumista ja tuettava työnantajia oikeanlaisten ihmisten löytämisessä saatavilla oleviin työpaikkoihin, lisättävä ikääntyneiden työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia asianmukaisilla sekä työmarkkinoilla että työpaikoilla toteutettavilla toimenpiteillä, varmistettava ammattitaitoinen työvoima, joka kykenee selviytymään suurista yhteiskunnallisista haasteista, ja tuettava tervettä työ- ja yksityiselämän tasapainoa muun muassa varmistamalla laadukkaan lastenhoidon saatavuus.

työvoimakustannuspaineita. Tästä syystä ESR:n tuella olisi lisättävä erityisesti naisten ja nuorten, vammaisten henkilöiden***, kolmannen maan kansalaisten*** ja romaniyhteisöjen työmarkkinaosallistumista ja tuettava työnantajia oikeanlaisten ihmisten löytämisessä saatavilla oleviin työpaikkoihin, lisättävä ikääntyneiden työntekijöiden vaikutusmahdollisuuksia asianmukaisilla sekä työmarkkinoilla että työpaikoilla toteutettavilla toimenpiteillä, varmistettava ammattitaitoinen työvoima, joka kykenee selviytymään suurista yhteiskunnallisista haasteista, ja tuettava tervettä työ- ja yksityiselämän tasapainoa muun muassa varmistamalla laadukkaan lastenhoidon saatavuus.

Or. en

Tarkistus 8

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 7 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(7) Komissio esitteli kilpailukykykompassin 29 päivänä tammikuuta 2025. Kompassin avulla Euroopasta voi tulla paikka, jossa tulevaisuuden teknologioita, palveluja ja puhtaita tuotteita keksitään, valmistetaan ja saatetaan markkinoille, samalla kun Euroopasta tulee ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa. Kilpailukykykompassissa tunnustetaan viisi horisontaalista kilpailukyvyn edellytystä, mukaan lukien osaamisen ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen, ja korostetaan, että Euroopan kilpailukyvyn perusta ovat sen ihmiset. Jotta unioni olisi kilpailukykyinen ja valmistautunut tulevaisuuden varalle, sen on tuettava ja valmennettava ihmisiä opinnoissa, työssä ja elämässä menestymiseen tarvittavilla	(7) Komissio esitteli kilpailukykykompassin 29 päivänä tammikuuta 2025. Kompassin avulla Euroopasta voi tulla paikka, jossa tulevaisuuden teknologioita, palveluja ja puhtaita tuotteita keksitään, valmistetaan ja saatetaan markkinoille, samalla kun Euroopasta tulee ensimmäinen ilmastoneutraali maanosa. Kilpailukykykompassissa tunnustetaan viisi horisontaalista kilpailukyvyn edellytystä, mukaan lukien osaamisen ja laadukkaiden työpaikkojen edistäminen, ja korostetaan, että Euroopan kilpailukyvyn perusta ovat sen ihmiset. Jotta unioni olisi kilpailukykyinen ja valmistautunut tulevaisuuden varalle, sen on tuettava ja valmennettava ihmisiä opinnoissa, työssä ja elämässä menestymiseen tarvittavilla

taidoilla ja pätevyyksillä.	taidoilla ja pätevyyksillä. ***Jotta unioni pysyisi kilpailukykyisenä, sen olisi varmistettava, että työntekijöillä on hyvät työolot ja mahdollisuuksia kasvaa ja edetä urallaan.***

Or. en

Tarkistus 9

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 8 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(8) Komissio julkaisi 26 päivänä helmikuuta 2025 tiedonannon ”Puhtaan teollisen kehityksen ohjelma: kilpailukykyyn ja vähähiilistämiseen tähtäävä yhteinen etenemissuunnitelma”. On olennaisen tärkeää tunnustaa osaamisen keskeinen rooli pyrittäessä helpottamaan onnistunutta siirtymistä puhtaampaan ja kilpailukykyisempään teolliseen tulevaisuuteen unionissa. Erittäin ammattitaitoisen työvoiman kehittäminen on keskeistä innovoinnin edistämiseksi ja hiilestä irtautumisen ja kiertotalouden vauhdittamiseksi elintärkeillä teollisuudenaloilla. Keskittyminen osaamisen parantamiseen on ratkaisevan tärkeää oikeudenmukaista siirtymää koskevien unionin tavoitteiden saavuttamiseksi sekä unionin maailmanlaajuisen kilpailukyvyn ylläpitämiseksi ja parantamiseksi. Ympäristöresurssien saatavuus ja hyödyt jakautuvat lisäksi epätasaisesti yhteiskunnassa samoin kuin ympäristövaarat ja terveysriskit. On todennäköisempää, että haavoittuvassa asemassa olevat ryhmät joutuvat kärsimään suhteessa muita enemmän.	*(Tarkistus ei vaikuta suomenkieliseen versioon.)*

Or. en

Tarkistus 10

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 10 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(10) Asetuksessa (EU) [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] vahvistetaan yleiset säännöt kansalliselle ja alueelliselle kumppanuussuunnitelmalle, jäljempänä 'kumppanuussuunnitelma', ja vahvistetaan erityisesti tavoitteet, joita kumppanuussuunnitelmilla on tarkoitus tukea, sekä tällaisten suunnitelmien laatimista, täytäntöönpanoa, hallinnointia ja valvontaa koskevat säännöt. ESR on yksi kumppanuussuunnitelman puitteissa ryhmitellyistä rahastoista, joista jäsenvaltioille kohdennetaan ennalta varoja asetuksen (EU) [...] [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] mukaisesti. Sen vuoksi on tarpeen selventää ESR:n tuen soveltamisalaa suhteessa kumppanuussuunnitelmia koskevassa asetuksessa asetettuihin tavoitteisiin ja vahvistaa ESR:n täytäntöönpanoa koskevat erityissäännökset.	***Poistetaan.***

Or. en

Tarkistus 11

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 11 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(11) ***Kumppanuussuunnitelmasta, ESR mukaan lukien,*** tuettavien toimien tehokas ja vaikuttava toteutus edellyttää hyvää hallintotapaa ja kumppanuutta kaikilta asianomaisilta eri aluetasojen toimijoilta ja sosioekonomisilta toimijoilta, erityisesti työmarkkinaosapuolilta ja	(11) ***ESR:sta*** tuettavien toimien tehokas ja vaikuttava toteutus edellyttää hyvää hallintotapaa ja kumppanuutta kaikilta asianomaisilta eri aluetasojen toimijoilta ja sosioekonomisilta toimijoilta, erityisesti työmarkkinaosapuolilta ja kansalaisjärjestöiltä.

kansalaisjärjestöiltä.

Or. en

Tarkistus 12

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 12 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(12) Euroopan yhteiskuntien ja Euroopan sosiaalisen mallin vahvistamiseksi ***jäsenvaltioiden olisi osoitettava ESR:lle tietty vähimmäismäärä varoja asetuksen (EU) [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] mukaisesti hyväksytyistä kumppanuussuunnitelmistaan. Jäsenvaltioiden erilaisten sosioekonomisten haasteiden luonne ja vakavuus vaihtelevat, mikä edellyttää joustavampaa lähestymistapaa ohjelmasuunnitteluun. Vaikka*** sosiaalipolitiikalle on myönnettävä tietty vähimmäistason tuki, jotta voidaan varmistaa, että toimet ovat oikeassa suhteessa näihin haasteisiin, ***tuen*** on myös vastattava tiiviisti kansallisia ja alueellisia ominaispiirteitä***. Sosiaalisen eriarvoisuuden tai sosiaalisten ongelmien taustat on otettava huomioon arvioitaessa investointien ja uudistusten suhteellista painoarvoa työllisyyden suuntaviivojen ja ESR:n puitteissa. Tämä tarkoittaa sitä, että temaattisen keskittämisen kautta toteutettavien politiikan suojatoimien olisi perustuttava jäsenvaltioiden ja komission väliseen yhteistyöhön. ESR:n vähimmäismäärässä on myös tasapainotettava keskenään yhtäältä ihmisiin investoimiseen ja siten työvoiman tarjonnan laatuun ja sosiaaliseen edistykseen liittyvä unionin strateginen intressi ja toisaalta investointitarpeet, jotka kuuluvat [kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 3 artiklassa***	(12) Euroopan yhteiskuntien ja Euroopan sosiaalisen mallin vahvistamiseksi ***jäsenvaltioille on osoitettu erilliset määrärahat ESR:oa varten, jotta varmistetaan erillinen ja riippumaton ohjelma ylöspäin tapahtuvan sosiaalisen lähentymisen, laadukkaiden työpaikkojen ja yhtäläisten mahdollisuuksien edistämiseksi Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden mukaisesti***. Sosiaalipolitiikalle on myönnettävä ***ainakin*** tietty vähimmäistason tuki, jotta voidaan varmistaa, että toimet ovat oikeassa suhteessa näihin haasteisiin, ***minkä*** on myös vastattava tiiviisti kansallisia ja alueellisia ominaispiirteitä ***ottaen*** huomioon ESR:n ***erityistavoitteet***.

lueteltujen muiden erityistavoitteiden piiriin.

Or. en

Tarkistus 13

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 13 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(13) ESR:n olisi tuettava työllisyyttä, kaikkien yhdenvertaista pääsyä työmarkkinoille, oikeudenmukaisia ja laadukkaita työoloja ***ja*** työvoiman liikkuvuutta. ESR:sta olisi tuettava jäsenvaltioita niiden antaessa tukea työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville henkilöille tehokkaalla, oikea-aikaisella, koordinoidulla ja räätälöidyllä avulla, jolla tuetaan työnhakua, koulutusta, täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja muiden mahdollistavien palvelujen saatavuutta, kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin ja henkilöihin, joihin vihreä ja digitaalinen siirtymä tai työmarkkinoiden häiriöt vaikuttavat kielteisesti, sekä niihin, jotka ovat kauimpana työmarkkinoista. ESR:n tuessa olisi edelleen keskityttävä nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan ehkäisemällä ammatillisten tai yleissivistävien opintojen varhaista lopettamista ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulun ja työelämän väliseen siirtymävaiheeseen, myös panemalla vahvistettu nuorisotakuu täytäntöön kaikilta osin, minkä olisi myös tuettava nuorten laadukkaita työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi ESR:n olisi edelleen investoitava vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta ratkaisevan tärkeään osaamiseen.	(13) ESR:n olisi tuettava työllisyyttä, kaikkien yhdenvertaista pääsyä työmarkkinoille, oikeudenmukaisia ja laadukkaita työoloja***,*** työvoiman liikkuvuutta ***ja sosiaalista osallisuutta***. ESR:sta olisi tuettava jäsenvaltioita niiden antaessa tukea työttömille ja työelämän ulkopuolella oleville henkilöille tehokkaalla, oikea-aikaisella, koordinoidulla ja räätälöidyllä avulla, jolla tuetaan työnhakua, koulutusta, täydennys- ja uudelleenkoulutusta ja muiden mahdollistavien palvelujen saatavuutta, kiinnittäen erityistä huomiota haavoittuvassa asemassa oleviin ihmisiin ja henkilöihin, joihin vihreä ja digitaalinen siirtymä tai työmarkkinoiden häiriöt vaikuttavat kielteisesti, sekä niihin, jotka ovat kauimpana työmarkkinoista***. ESR:sta ei pitäisi sen täytäntöönpanon keskeisenä osana rahoittaa toimia, jotka heikentävät työntekijöiden oikeuksia tai edistävät epävarmoja työsuhteita, sosiaalisia perusnormeja kunnioittaen***. ESR:n tuessa olisi edelleen keskityttävä nuorisotyöttömyyteen sekä työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevia nuoria koskevaan ongelmaan ehkäisemällä ammatillisten tai yleissivistävien opintojen varhaista lopettamista ja tekemällä rakenteellisia parannuksia koulun ja työelämän väliseen siirtymävaiheeseen, myös panemalla vahvistettu nuorisotakuu täytäntöön kaikilta osin, minkä olisi myös tuettava nuorten laadukkaita

työllistymismahdollisuuksia. Lisäksi ESR:n olisi edelleen investoitava vihreän ja digitaalisen siirtymän kannalta ratkaisevan tärkeään osaamiseen.

Or. en

Tarkistus 14

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 15 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(15) ESR:n olisi helpotettava palvelujen saatavuutta, mukaan lukien sekä terveydenhuolto- että pitkäaikaishoitopalvelujen nykyaikaistamisen, digitalisoinnin ja häiriönsietokyvyn vahvistaminen. ESR:n olisi tuettava jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä kaikenlaisen syrjinnän poistamiseksi ja yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi kaikille ja erityisesti ryhmille, jotka ovat aliedustettuina työmarkkinoilla, ja varmistettava yhtäläiset mahdollisuudet saada palveluja. Kohtuuhintaisten, kestävien ja korkealaatuisten palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, koulun ulkopuolisen hoidon, koulutuksen, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon, erityisesti koti- ja yhteisöperustaisten hoitopalvelujen, saatavuus on välttämätön edellytys yhtäläisten mahdollisuuksien ja työvoiman liikkuvuuden varmistamiselle. ESR:n olisi varmistettava, että kaikilla, myös lapsilla eurooppalaisen lapsitakuun mukaisesti, on mahdollisuus saada laadukkaita peruspalveluja. Vammaisten henkilöiden erityistarpeet, mukaan lukien esteettömyys, olisi otettava huomioon näiden palvelujen sekä itsenäisen elämän yhteydessä. ESR:sta olisi lisäksi tuettava sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamista ja parannettava	(15) ***Jotta voidaan puuttua lapsiköyhyyden jatkuvasti korkeaan tasoon unionissa ja noudattaen Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatetta 11, jonka mukaan lapsilla on oikeus suojeluun köyhyyttä vastaan ja heikoista lähtökohdista tulevilla lapsilla on oikeus yhtäläisiä mahdollisuuksia edistäviin erityistoimenpiteisiin, jäsenvaltioiden olisi pantava täytäntöön lapsitakuu. Lapsitakuulla on omat määrärahansa.*** ESR:n olisi helpotettava palvelujen saatavuutta, mukaan lukien sekä terveydenhuolto- että pitkäaikaishoitopalvelujen nykyaikaistamisen, digitalisoinnin ja häiriönsietokyvyn vahvistaminen. ESR:n olisi tuettava jäsenvaltioita niiden toteuttaessa toimenpiteitä kaikenlaisen syrjinnän poistamiseksi ja yhtäläisten mahdollisuuksien varmistamiseksi kaikille ja erityisesti ryhmille, jotka ovat aliedustettuina työmarkkinoilla, ja varmistettava yhtäläiset mahdollisuudet saada palveluja. Kohtuuhintaisten, kestävien ja korkealaatuisten palvelujen, kuten varhaiskasvatuksen, koulun ulkopuolisen hoidon, koulutuksen, terveydenhuollon ja pitkäaikaishoidon, erityisesti koti- ja yhteisöperustaisten hoitopalvelujen, saatavuus on välttämätön edellytys yhtäläisten mahdollisuuksien ja työvoiman liikkuvuuden varmistamiselle.

erityisesti niiden saatavuutta.	ESR:n olisi varmistettava, että kaikilla, myös lapsilla eurooppalaisen lapsitakuun mukaisesti, on mahdollisuus saada laadukkaita peruspalveluja. Vammaisten henkilöiden erityistarpeet, mukaan lukien esteettömyys, olisi otettava huomioon näiden palvelujen sekä itsenäisen elämän yhteydessä. ESR:sta olisi lisäksi tuettava sosiaalisen suojelun järjestelmien nykyaikaistamista ja parannettava erityisesti niiden saatavuutta.

Or. en

Tarkistus 15

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 16 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(16 a) Sosiaalisen innovoinnin tukeminen on ratkaisevan tärkeää, jotta politiikkatoimilla pystytään vastaamaan paremmin sosiaaliseen muutokseen ja jotta rohkaistaan innovatiivisiin ratkaisuihin ja tuetaan niitä. Erityisesti innovatiivisten ratkaisujen testaus ja arviointi ennen niiden laajentamista on olennaisen tärkeää politiikkatoimien vaikuttavuuden parantamiseksi. Yhteisötalouden yrityksillä on keskeinen rooli sosiaalisen innovoinnin ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamisessa.

Or. en

Tarkistus 16

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 16 b kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(16 b) ESR:sta annettavaa tukea olisi käytettävä yhteiskuntien vahvan sosiaalisen ja taloudellisen osallisuuden saavuttamiseksi erityisesti tukemalla haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien sosiaalista osallisuutta.

Or. en

Tarkistus 17

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 18 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(18) ***Asetuksessa (EU) [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] edellytetään, että jäsenvaltiot noudattavat*** horisontaalisia periaatteita ***kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien*** valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Jäsenvaltioita olisi tässä yhteydessä myös kannustettava käyttämään ESR:oa sellaisten kohdennettujen toimien tukemiseen, joilla edistetään horisontaalisia periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja palvelujen saatavuuden varmistamista vammaisille henkilöille, ja mahdollistetaan vammaisten henkilöiden aktiivinen osallistuminen.	(18) ***Jäsenvaltioiden on noudatettava*** horisontaalisia periaatteita ***ohjelmiensa*** valmistelussa ja täytäntöönpanossa. Jäsenvaltioita olisi tässä yhteydessä myös kannustettava käyttämään ESR:oa sellaisten kohdennettujen toimien tukemiseen, joilla edistetään horisontaalisia periaatteita, kuten sukupuolten tasa-arvon edistämistä ja palvelujen saatavuuden varmistamista vammaisille henkilöille, ja mahdollistetaan vammaisten henkilöiden aktiivinen osallistuminen. ***ESR:n täytäntöönpanossa olisi noudatettava Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 2 artiklan ja Euroopan unionin perusoikeuskirjan periaatteita ja arvoja. Jäsenvaltioiden olisi myös noudatettava lapsen oikeuksista tehdyssä Yhdistyneiden kansakuntien yleissopimuksessa vahvistettuja velvoitteita.***

Or. en

Tarkistus 18

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 18 a kappale (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	(18 a) Sosiaaliseen ehdollisuuteen kuuluvat YK:n yrityksiä ja ihmisoikeuksia koskevat ohjaavat periaatteet, mukaan lukien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) julistus työelämän perusperiaatteista ja -oikeuksista, ILO:n kahdeksan keskeistä yleissopimusta ja kansainvälinen ihmisoikeusasiakirja, Euroopan unionin perusoikeuskirja, erityisesti orjuuden ja pakkotyön kielto, kaikkinaisen naisten syrjinnän poistamista koskeva yleissopimus (CEDAW) ja syrjimättömyyden periaate sekä yhdenmukaisuus OECD:n monikansallisille yrityksille antamien toimintaohjeiden sekä yritystoimintaa ja ihmisoikeuksia koskevien YK:n ohjaavien periaatteiden kanssa.

Or. en

Tarkistus 19

Ehdotus asetukseksi
Johdanto-osan 23 kappale

Komission teksti	*Tarkistus*
(23) ESR:***sta tuettavien toimien tehokas*** ja ***vaikuttava toteutus edellyttää hyvää hallintotapaa ja kumppanuutta kaikilta asianomaisilta eri aluetasojen toimijoilta*** ja ***sosioekonomisilta toimijoilta, erityisesti työmarkkinaosapuolilta ja kansalaisjärjestöiltä***. Sen vuoksi on välttämätöntä, että jäsenvaltiot ***kannustavat työmarkkinaosapuolia*** ja ***kansalaisjärjestöjä osallistumaan*** ESR:n toimien toteutukseen. Jäsenvaltioiden, jotka ovat saaneet maakohtaisen	(23) ESR:***n täytäntöönpano perustuu tehokkaaseen*** ja ***jäsenneltyyn kumppanuuteen viranomaisten, työmarkkinaosapuolten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden sekä paikallis-*** ja ***alueviranomaisten välillä***. Sen vuoksi on välttämätöntä, että jäsenvaltiot ***helpottavat työmarkkinaosapuolten, kansalaisjärjestöjen ja paikallis-*** ja ***alueviranomaisten osallistumista*** ESR:n toimien toteutukseen ***ja hankkeiden***

suosituksen tällä alalla, olisi osoitettava ESR:n varoja työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen valmiuksien kehittämisen edistämiseen.	***kehittämiseen***. Jäsenvaltioiden, jotka ovat saaneet maakohtaisen suosituksen tällä alalla, olisi osoitettava ESR:n varoja työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen valmiuksien kehittämisen edistämiseen.

Or. en

Tarkistus 20

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. ***Tässä asetuksessa vahvistetaan*** Euroopan ***sosiaalirahaston täytäntöönpanoa ohjelmakaudella 2028–2034 koskevat erityisedellytykset osana unionin tukea asetuksen XX [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] 2 artiklassa ja erityisesti sen b ja e alakohdassa vahvistettujen yleistavoitteiden mukaisesti***.	1. ***Tällä asetuksella perustetaan*** Euroopan ***sosiaalirahasto, jäljempänä ’ESR’***.

Or. en

Tarkistus 21

Ehdotus asetukseksi
1 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. ***Tätä unionin tukea myönnetään kansallisen ja alueellisen kumppanuussuunnitelman nojalla asetuksessa (EU) […] [kumppanuussuunnitelmia koskeva asetus] vahvistettujen sääntöjen mukaisesti***.	2. ***Tässä asetuksessa vahvistetaan ESR:n tavoitteet, sen talousarvio vuosiksi 2028–2035, toteutustavat, unionin rahoituksen muodot ja tällaisen rahoituksen myöntämistä koskevat säännöt***.

Or. en

Tarkistus 22

Ehdotus asetukseksi
1 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 a artikla
	Määritelmät
	1. Tässä asetuksessa tarkoitetaan:
	1) ’elinikäisellä oppimisella’ kaikissa muodoissa ja kaikissa elämänvaiheissa tapahtuvaa oppimista eli virallista oppimista, epävirallista oppimista ja arkioppimista, joiden tuloksena henkilökohtaiset, kansalaisuuteen ja kulttuuriin liittyvät, sosiaaliset tai työhön liittyvät tiedot, taidot, osaaminen ja asenteet tai yhteiskunnallinen osallistuminen kehittyvät tai päivittyvät, neuvonta- ja ohjauspalvelujen tarjoaminen mukaan luettuina, mukaan lukien varhaiskasvatus, yleissivistävä ja ammatillinen koulutus, korkea-asteen koulutus, aikuiskoulutus, nuorisotyö ja muut oppimistavat virallisen koulutuksen ulkopuolella, ja se edistää tyypillisesti monialaista yhteistyötä ja joustavia oppimispolkuja;
	2) ’kolmannen maan kansalaisella’ henkilöä, joka ei ole unionin kansalainen, mukaan lukien kansalaisuudettomat henkilöt ja henkilöt, joiden kansalaisuus on määrittelemätön;
	3) ’perushyödykkeellä’ tavaroita, jotka täyttävät henkilön ihmisarvoisen elämän perustarpeet, kuten vaatteet, hygieniatuotteet, mukaan lukien naisten hygieniatuotteet, ja koulutarvikkeet;
	4) ’muita heikommassa asemassa olevalla ryhmällä’ sellaisten henkilöiden ryhmää, jotka ovat haavoittuvassa tilanteessa, mukaan lukien henkilöt, jotka elävät köyhyydessä tai ovat köyhyyden,

sosiaalisen syrjäytymisen tai syrjinnän vaarassa sen moninaisissa ilmenemismuodoissa;

5) 'avaintaidoilla' niitä tietoja, osaamista ja pätevyyksiä, joita kaikki tarvitsevat jossakin elämänsä vaiheessa itsensä toteuttamista ja kehittämistä, työllistymistä, sosiaalista osallisuutta ja aktiivista kansalaisuutta varten, eli lukutaitoa, monikielisyyttä, matematiikan, luonnontieteiden, teknologian, taiteiden ja insinööritieteiden alan taitoja, digitaalisia taitoja, mediataitoja, henkilökohtaisia, sosiaalisia ja oppimaan oppimisen taitoja, aktiivisen kansalaisuuden taitoja, yrittäjyystaitoja, kulttuuritietoisuutta ja muiden kulttuurien tuntemusta ja kulttuurin ilmaisumuotoja sekä kriittistä ajattelua;

6) 'vähävaraisimmilla' luonnollisia henkilöitä, jotka ovat yksittäisiä henkilöitä tai henkilöiden muodostamia perheitä, kotitalouksia tai ryhmiä, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja asunnottomat, joiden avuntarve on todettu sellaisin objektiivisin perustein, jotka kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistaneet asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan eturistiriitoja välttäen ja joihin voi sisältyä elementtejä, jotka mahdollistavat kohdentamisen tietyillä maantieteellisillä alueilla eläville vähävaraisimmille;

7) 'sosiaalisella ehdollisuudella' unionin, kansallisessa ja muussa asiaankuuluvassa lainsäädännössä ja sovellettavissa työehtosopimuksissa vahvistettujen työntekijöiden oikeuksien ja erioikeuksien kunnioittamista kaikilta osin julkisen rahoituksen saamisen ehtona;

8) 'sosiaalisella innovoinnilla' tai 'sosiaalisella innovaatiolla' toimenpidettä, jonka tavoitteet ja keinot ovat sosiaalisia, ja erityisesti toimenpidettä, joka liittyy tuotteita, palveluja, käytäntöjä ja malleja koskevien uusien ideoiden kehittämiseen ja toteutukseen ja joka samanaikaisesti

täyttää sosiaaliset tarpeet ja luo uusia sosiaalisia suhteita tai sosiaalista yhteistyötä julkisten, kansalaisjärjestöjen tai yksityisten organisaatioiden välillä, mikä on hyväksi yhteiskunnalle ja vahvistaa yhteiskunnan toimintavalmiuksia;

9) 'liitännäistoimenpiteellä' toimenpidettä, jota tarjotaan elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden jakamisen lisäksi ja jonka tavoitteena on torjua sosiaalista syrjäytymistä ja edistää köyhyyden poistamista esimerkiksi ohjaamalla sosiaali- ja terveyspalvelujen puoleen tai tarjoamalla kyseisiä palveluja, mukaan lukien psykologinen tuki, tai antamalla asianmukaista tietoa julkisista palveluista tai kotitalouden raha-asioiden hoitoa koskevaa neuvontaa;

10) 'sosiaalipoliittisella kokeilulla' toimintatapaa, jolla pyritään tarjoamaan innovatiivinen vastaus sosiaalisiin tarpeisiin ja joka toteutetaan pienimuotoisesti olosuhteissa, joilla varmistetaan mahdollisuus mitata sen vaikutusta ennen sen toteuttamista muissa, myös maantieteellisissä ja alakohtaisissa, yhteyksissä tai laajemmalti, mikäli tulokset osoittautuvat positiivisiksi;

11) 'rajat ylittävällä kumppanuudella' yhteistyörakennetta julkisten työvoimapalvelujen, työmarkkinaosapuolten tai kansalaisyhteiskunnan välillä vähintään kahdessa jäsenvaltiossa;

12) 'mikroyrityksellä' yritystä, joka työllistää alle 10 henkilöä ja jonka vuotuinen liikevaihto tai vuotuinen tase on alle 2 000 000 euroa;

13) 'yhteiskunnallisella yrityksellä' oikeudellisesta muodostaan riippumatta yritystä, yhteisötalouden yritykset mukaan luettuina, tai luonnollista henkilöä,

a) joka yhtiöjärjestyksensä, sääntöjensä tai muun oikeudellisen asiakirjan

mukaisesti, joka voi aiheuttaa vastuun syntymisen sen jäsenvaltion sääntöjen nojalla, johon yhteiskunnallinen yritys on sijoittautunut, pyrkii ensisijaisesti saavuttamaan mitattavissa olevia myönteisiä sosiaalisia vaikutuksia, joihin voi kuulua ympäristövaikutuksia, ennemminkin kuin tuottamaan voittoa muihin tarkoituksiin ja joka tuottaa palveluja tai tavaroita, jotka saavat aikaan sosiaalista hyötyä, tai joka käyttää sellaisia tuotteiden tai palveluiden tuotantomenetelmiä, jotka ovat sosiaalisiin tavoitteisiin soveltuvia;

b) joka käyttää voittonsa pääasiallisesti ensisijaiseen yhteiskunnalliseen tavoitteeseensa pyrkimiseen ja jolla on ennalta määriteltyjä menettelyjä ja sääntöjä, joilla varmistetaan, että voittojen jakaminen ei vaaranna päätavoitetta;

c) jota johdetaan yrittäjähenkisesti, osallistavasti, vastuullisesti ja avoimesti ja erityisesti siten, että työntekijät, asiakkaat ja muut sidosryhmät, joihin yrityksen liiketoiminta vaikuttaa, osallistuvat johtamiseen;

15) 'elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden ostokustannuksilla' tuensaajalle elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden ostosta aiheutuvia todellisia kustannuksia, jotka eivät rajoitu elintarvikkeiden ja/tai perushyödykkeiden hintoihin;

16) 'mikrorahoituksella' takauksia, mikroluottoja, omaa pääomaa ja oman pääoman luonteista rahoitusta yhdistettynä liiketoiminnan kehittämispalveluihin, kuten yksilölliseen neuvontaan, koulutukseen ja mentorointiin, joka on ulotettu henkilöihin ja mikroyrityksiin, joilla on vaikeuksia saada luottoa ammatilliseen ja tuloja tuottavaan toimintaan;

17) 'rahoitusta yhdistävällä toimella' unionin talousarviosta, myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU,

Euratom) 2024/2509[1 a], jäljempänä 'varainhoitoasetus', 2 artiklan 6 alakohdassa määritellystä rahoitusta yhdistävästä välineestä tai foorumista, tuettavaa toimenpidettä, joka yhdistää unionin talousarviosta rahoitettavia tukimuotoja, joita ei makseta takaisin, tai rahoitusvälineitä ja kehitysrahoituslaitosten tai muiden julkisten rahoituslaitosten sekä kaupallisten rahoituslaitosten ja sijoittajien rahoittamia, takaisin maksettavia tukimuotoja;

18) 'oikeussubjektilla' luonnollista henkilöä tai unionin, kansallisen tai kansainvälisen oikeuden perusteella muodostettua ja tunnustettua oikeushenkilöä, jolla on oikeushenkilöllisyys ja joka voi omissa nimissään käyttää oikeuksia ja jolle voidaan asettaa velvoitteita, tai varainhoitoasetuksen 197 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettua oikeussubjektia, jolla ei ole oikeushenkilöllisyyttä;

19) 'asiaankuuluvilla maakohtaisilla suosituksilla' rakenteellisiin haasteisiin liittyviä neuvoston suosituksia, jotka on hyväksytty SEUT 121 artiklan 2 kohdan ja 148 artiklan 4 kohdan mukaisesti, sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/1999[1 b] 34 artiklan mukaisesti annettuja täydentäviä komission suosituksia, joihin on tarkoituksenmukaista vastata sellaisten monivuotisten investointien avulla, jotka kuuluvat rahastokohtaisissa asetuksissa vahvistetun mukaisesti rahastojen soveltamisalaan;

2. Tarvittaessa sovelletaan [kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 4 artiklassa vahvistettuja määritelmiä.

[1 a] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin

yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (varainhoitoasetus) (EUVL L 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

[1 b] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2018/1999, annettu 11 päivänä joulukuuta 2018, energiaunionin ja ilmastotoimien hallinnosta, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 663/2009 ja (EY) N:o 715/2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivien 94/22/EY, 98/70/EY, 2009/31/EY, 2009/73/EY, 2010/31/EU, 2012/27/EU ja 2013/30/EU, neuvoston direktiivien 2009/119/EY ja (EU) 2015/652 muuttamisesta sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 525/2013 kumoamisesta (EUVL L 328, 21.12.2018, s. 1).

Or. en

Tarkistus 23

Ehdotus asetukseksi
1 b artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 b artikla
	ESR:n yleiset tavoitteet
	1. ESR:lla pyritään tukemaan jäsenvaltioita ja alueita korkean työllisyystason, oikeudenmukaisen sosiaalisen suojelun ja tulevaisuuden työelämään valmiin osaavan ja sopeutumiskykyisen työvoiman saavuttamisessa sekä sellaisten osallistavien ja yhteenkuuluvien yhteiskuntien luomisessa, joiden tavoitteena on köyhyyden poistaminen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin periaatteiden toteuttaminen ja Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilaria koskevan toimintasuunnitelman yleistavoitteiden

saavuttaminen.

2. ESR:sta tuetaan ja täydennetään jäsenvaltioiden politiikkoja ja tuotetaan niille lisäarvoa, jotta varmistetaan yhtäläiset mahdollisuudet, yhtäläinen pääsy työmarkkinoille, oikeudenmukaiset työolot, sosiaalinen suojelu ja osallisuus. Sillä edistetään erityisesti laadukkaiden työpaikkojen luomista, ja siinä keskitytään laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen, elinikäiseen oppimiseen, lapsiin ja nuoriin tehtäviin investointeihin sekä peruspalvelujen saatavuuteen.

3. ESR:sta pyritään tukemaan jäsenvaltioita korkean sosiaalisen ja taloudellisen osallisuuden saavuttamisessa erityisesti haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien ja henkilöiden osalta.

Or. en

Tarkistus 24

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – otsikko

Komission teksti	*Tarkistus*
ESR:n ***tuki***	ESR:n ***erityistavoitteet***

Or. en

Tarkistus 25

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. ***Euroopan sosiaalirahastosta (ESR***) tuetaan ***asetuksen XX [kumppanuussuunnitelmia koskeva***	1. ***ESR:sta*** tuetaan ***seuraavia*** erityistavoitteita ***työllisyyden, työvoiman liikkuvuuden, koulutuksen ja sosiaalisen***

asetus] 3 artiklassa vahvistettuja erityistavoitteita.

osallisuuden, mukaan lukien köyhyyden poistamisen edistäminen, toimintapolitiikan aloilla:

a) parannetaan kaikkien työnhakijoiden, erityisesti nuorten etenkin nuorisotakuuta toteuttamalla, ja pitkäaikaistyöttömien, työmarkkinoilla muita heikommassa asemassa olevien ryhmien, vammaisten ja kroonisesti sairaiden henkilöiden ja työelämän ulkopuolella olevien työelämään pääsyä ja aktivointitoimia sekä edistämällä itsenäistä ammatinharjoittamista ja yhteisötaloutta;

b) nykyaikaistetaan työmarkkinainstituutioita ja työvoimapalveluja, jotta voidaan arvioida ja ennakoida osaamistarpeita ja varmistaa, että työvoiman kysynnän ja tarjonnan kohtaamista työmarkkinoilla ja työvoiman siirtymistä ja liikkuvuutta helpotetaan ja tuetaan oikea-aikaisesti ja tapauskohtaisesti;

c) edistetään sukupuolten tasapuolista osallistumista työmarkkinoille, tasavertaisia työoloja ja -ehtoja ja parempaa työ- ja yksityiselämän tasapainoa muun muassa kohtuuhintaisen lastenhoidon ja huollettavien henkilöiden hoitopalvelujen saatavuuden avulla;

d) edistetään työntekijöiden, yritysten ja yrittäjien sopeutumista ja aktiivisena ja terveenä ikääntymistä sekä terveellistä ja asianmukaista työympäristöä, jossa puututaan terveysriskeihin;

e) parannetaan koulutuksen laatua, osallistavuutta, toimivuutta ja tarkoituksenmukaisuutta työmarkkinoiden kannalta muun muassa epävirallisen ja arkioppimisen validoinnin avulla, jotta tuetaan avaintaitojen hankkimista, mukaan lukien yrittäjyys- ja digitaaliset taidot, ja edistämällä harjoittelu- ja opiskelujaksoja yhdistelevien koulutusmallien käyttöönottoa ja oppisopimuskoulutusta;

f) edistetään yhdenvertaista pääsyä laadukkaaseen ja osallistavaan koulutukseen ja tällaisen koulutuksen loppuun saattamista erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta varhaiskasvatuksesta yleissivistävän ja ammatillisen koulutuksen kautta korkea-asteen koulutukseen ja aikuiskoulutukseen, mukaan lukien oppimiseen liittyvän liikkuvuuden helpottaminen kaikkien kannalta ja esteettömyyden ja saavutettavuuden edistäminen vammaisten henkilöiden kannalta;

g) edistetään elinikäistä oppimista, erityisesti joustavia jatko- ja uudelleenkoulutusmahdollisuuksia kaikille, ottaen huomioon yrittäjyys- ja digitaaliset taidot, ennakoidaan muutoksia ja uusia osaamistarpeita työmarkkinoiden tarpeiden pohjalta, helpotetaan uranvaihdoksia ja edistetään ammatillista liikkuvuutta;

h) edistetään naisten työllisyyttä sekä naisten sosiaalista ja taloudellista osallisuutta;

i) tuetaan aktiivista osallistamista yhtäläisten mahdollisuuksien, syrjimättömyyden ja aktiivisen osallistumisen edistämiseksi ja parannetaan työllistettävyyttä erityisesti muita heikommassa asemassa olevien ryhmien osalta;

j) edistetään kolmansien maiden kansalaisten sosioekonomista integroitumista;

k) edistetään marginalisoituneiden yhteisöjen, kuten romanien, sosioekonomista integroitumista;

l) parannetaan korkealaatuisten, kestävien ja kohtuuhintaisten palvelujen tasapuolista ja oikea-aikaista saatavuutta, mukaan lukien palvelut, jotka edistävät asunnon ja yksilökeskeisen hoidon, terveydenhuolto mukaan luettuna, saamista; nykyaikaistetaan sosiaalisen

suojelun järjestelmiä, mukaan lukien sosiaalisen suojelun saatavuuden edistäminen, keskittyen erityisesti lapsiin ja muita heikommassa asemassa oleviin ryhmiin; parannetaan terveydenhuoltojärjestelmien ja pitkäaikaishoidon palvelujen saatavuutta, myös vammaisten henkilöiden kannalta, sekä niiden tehokkuutta ja sopeutumiskykyä;

m) edistetään köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien yhteiskuntaan integroitumista, mukaan lukien vähävaraisimmat ja lapset;

n) puututaan aineelliseen puutteeseen jakamalla elintarvikkeita ja/tai perushyödykkeitä vähävaraisimmille, lapset mukaan luettuina, ja tarjotaan sosiaalista osallisuutta tukevia liitännäistoimenpiteitä;

o) helpotetaan oikeudenmukaista siirtymää uudelleenkoulutuksen ja työpaikkojen luomisen avulla painottaen ihmisarvoista työtä;

p) puututaan kodittomuuteen.

Or. en

Tarkistus 26

Ehdotus asetukseksi
2 artikla – 2 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
2. Edellä olevan 1 kohdan soveltamiseksi jäsenvaltioiden ESR:n käytön on asetuksen XX [kumppanuussuunnitelmat] 2 artiklan b alakohdan soveltamiseksi perustuttava perussopimuksen 148 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuihin jäsenvaltioiden työllisyyspolitiikan suuntaviivoihin, jotka vahvistetaan päätöksessä (EU) xxxx [neuvoston viimeistään 1 päivänä	***Poistetaan.***

tammikuuta 2027 hyväksymät työllisyyden suuntaviivat].

Or. en

Tarkistus 27

Ehdotus asetukseksi
2 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a artikla
	Talousarvio
	Rahoituspuitteet Euroopan sosiaalirahaston toteuttamiseksi ovat 124 190 000 000 euroa käypinä hintoina.
	Lapsitakuun täytäntöönpanoon varattu osuus rahoituspuitteista käsittää siihen varatut erityiset 20 000 000 000 euron määrärahat.
	Asetuksen 8 artiklan 1 kohdan toteuttamiseen varattu osuus rahoituspuitteista on 1 000 000 000 euroa.

Or. en

Tarkistus 28

Ehdotus asetukseksi
2 b artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 b artikla
	Temaattinen keskittäminen
	1. Jäsenvaltioiden on kohdennettava ESR:n määrärahoistaan vähintään 30 prosenttia 3 artiklan h–l alakohdassa vahvistettuihin sosiaalisen osallisuuden toimintapolitiikan alan erityistavoitteisiin, mukaan lukien kolmansien maiden kansalaisten sosioekonomisen

integroitumisen edistäminen.

2. Jäsenvaltioiden on kohdennettava vähintään 5 prosenttia ESR-määrärahoistaan lapsiköyhyyden torjuntaan ja lapsitakuun täytäntöönpanoon. Niiden jäsenvaltioiden, joissa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien lasten osuus on unionin keskiarvoa suurempi, on kohdennettava 10 prosenttia määrärahoistaan lapsiköyhyyden torjuntaan ja lapsitakuun täytäntöönpanoon.

3. Jäsenvaltioiden on kohdennettava vähintään 5 prosenttia määrärahoistaan kohdennettuihin toimenpiteisiin, joilla puututaan asunnottomuuteen.

4. Jäsenvaltioiden on kohdennettava vähintään 15 prosenttia ESR:n määrärahoistaan kohdennettuihin toimenpiteisiin ja rakenteellisiin uudistuksiin, joilla tuetaan nuorisotyöllisyyttä, ammatillista koulutusta, erityisesti oppisopimuskoulutusta, ja siirtymistä koulusta työelämään, mahdollisuuksia palata koulutukseen tai uuden mahdollisuuden tarjoavaa koulutusta etenkin nuorisotakuun alaisuuteen kuuluvien järjestelmien täytäntöönpanon yhteydessä. Tässä kohdassa tarkoitettuja kohdennettuja toimenpiteitä ja rakenteellisia uudistuksia toteuttaessaan jäsenvaltioiden on asetettava etusijalle työelämän ulkopuolella olevat nuoret ja nuoret pitkäaikaistyöttömät ja toteutettava kohdennettuja tiedotustoimia.

5. Jäsenvaltioiden on kohdennettava vähintään 5 prosenttia ESR:n määrärahoistaan aineelliseen puutteeseen puuttumiseen muun muassa ruoka-avun ja perushyödykkeinä annettavan avun muodossa. Tätä temaattista keskittämistä koskeva yhteisrahoitusosuus on 90 prosenttia.

Or. en

Tarkistus 29

Ehdotus asetukseksi
2 c artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 c artikla
	Toteutustavat
	1. ESR toteutetaan
	a) yhteistyöhön perustuvalla hallinnoinnilla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509[1 a] 62 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti kuin on kyse tämän asetuksen 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettuihin erityistavoitteisiin liittyvästä tuesta, ja
	b) suoralla hallinnoinnilla varainhoitoasetuksen 62 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti siltä osin kuin on kyse tämän asetuksen 8 artiklassa vahvistettuihin tavoitteisiin liittyvästä avusta.
	2. Hankkeiden ennakkorahoitukseen sovelletaan [kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 17 artiklan 1 kohdan 3 alakohtaa.

	[1 a] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2024/2509, annettu 23 päivänä syyskuuta 2024, unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä (EUVL L, 2024/2509, 26.9.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj).

Or. en

Tarkistus 30

Ehdotus asetukseksi
4 artikla – 2 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	2 a. Innovatiiviset toimenpiteet voidaan kohdentaa mihin tahansa 4 artiklan 1 kohdan a–h alakohdassa vahvistettuun erityistavoitteeseen.

Or. en

Tarkistus 31

Ehdotus asetukseksi
5 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden ja alueiden on tarvittaessa esitettävä yhdennetty lähestymistapa väestörakenteen muutoksesta johtuviin haasteisiin ***vastaamiseksi kansallisen*** ja ***alueellisen kumppanuussuunnitelman yhdessä tai useammassa asiaa käsittelevässä luvussa***.	Jäsenvaltioiden ja alueiden on tarvittaessa esitettävä yhdennetty lähestymistapa väestörakenteen muutoksesta johtuviin haasteisiin***, kuten työmarkkinoihin*** ja ***eläkkeisiin, vastaamiseksi***.

Or. en

Tarkistus 32

Ehdotus asetukseksi
5 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 a artikla
	Maakohtaisten suositusten tukeminen
	Toimenpiteet, joilla puututaan asiaankuuluvissa maakohtaisissa suosituksissa ja eurooppalaisen ohjausjakson puitteissa havaittuihin haasteisiin, on kohdennettava mille

tahansa 4 artiklassa vahvistetulle erityistavoitteelle Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin täytäntöönpanon tukemiseksi, jos kyseiset suositukset voidaan yhdistää Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilariin.

Or. en

Tarkistus 33

Ehdotus asetukseksi
5 b artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 b artikla
	Horisontaaliset periaatteet
	1. Jäsenvaltioiden on suunniteltava ohjelmaan sisältyvät toimenpiteet siten, että varmistetaan seuraavien kunnioittaminen:
	a) Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) 2020/2092[1 a] 2 artiklan a alakohdassa ja 3 artiklassa vahvistetut oikeusvaltion periaatteet;
	b) Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistetut oikeudet, vapaudet ja periaatteet.
	2. Komissio ja jäsenvaltiot varmistavat, että sukupuolten tasa-arvo, sukupuolinäkökulman valtavirtaistaminen ja sukupuolinäkökohtien integrointi otetaan huomioon ja niitä edistetään ESR:n valmistelun, täytäntöönpanon, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin kaikissa vaiheissa. Jäsenvaltiot ja komissio pyrkivät ESR:n kautta lisäämään naisten osallistumista työelämään sekä työ- ja yksityiselämän yhteensovittamista, torjumaan köyhyyden naisistumista ja sukupuoleen perustuvaa syrjintää työmarkkinoilla ja koulutuksessa

3. Jäsenvaltiot ja komissio toteuttavat tarvittavia toimenpiteitä sukupuoleen, rodulliseen tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai seksuaaliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän estämiseksi ESR:n toimien valmistelun, täytäntöönpanon, seurannan, raportoinnin ja arvioinnin aikana.

4. Jäsenvaltiot ja komissio varmistavat, että ESR:n täytäntöönpanossa kunnioitetaan perusoikeuksia ja noudatetaan Euroopan unionin perusoikeuskirjaa.

5. ESR:n täytäntöönpanoon sovelletaan [kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 8 ja 9 artiklaa soveltuvin osin.

[1 a] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU, Euratom) 2020/2092, annettu 16 päivänä joulukuuta 2020, yleisestä ehdollisuusjärjestelmästä unionin talousarvion suojaamiseksi (EUVL L 433I, 22.12.2020, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2092/oj).

Or. en

Tarkistus 34

Ehdotus asetukseksi
5 c artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 c artikla
	Rahoituskehys
	[Kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 13, 14, 15 ja 16 artiklaa sovelletaan soveltuvin osin tähän asetukseen.

Tarkistus 35

Ehdotus asetukseksi
5 d artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	5 d artikla
	Tukikelpoisuus
	1. Seuraavat kustannukset eivät ole tukikelpoisia ESR:n yhteistyössä hallinnoitavasta toimintalohkosta myönnettävän yleisen tuen yhteydessä:
	a) maan, kiinteistöjen sekä infrastruktuurien ostot; ja
	b) huonekalujen, laitteiden ja ajoneuvojen ostot, paitsi jos tällainen hankinta on tarpeen toimen tavoitteen saavuttamiseksi tai kyseisten kohteiden kirjanpitoarvo poistetaan kokonaisuudessaan toimen aikana tai kyseisten kohteiden hankinta on taloudellisin vaihtoehto.
	2. Kolmannen osapuolen palkkioiden tai palkkojen muodossa toimeen osallistujille suorittamat luontoissuoritukset voivat olla tukikelpoisia ESR:n yhteistyössä hallinnoitavasta toimintalohkosta myönnettävän yleisen tuen yhteydessä, jos tällaiset luontoissuoritukset ovat syntyneet kansallisten sääntöjen, myös kirjanpitosääntöjen, mukaisesti, ja niiden arvo ei ylitä kolmannelle osapuolelle aiheutuneita kustannuksia.
	3. Syrjäisimmille alueille ja Norjan kuningaskunnan, Itävallan tasavallan, Suomen tasavallan ja Ruotsin kuningaskunnan liittymisehdoista ja niiden sopimusten mukautuksista, joihin Euroopan unioni perustuu, tehdyn asiakirjan pöytäkirjassa N:o 6 olevan 2 artiklan kriteerit täyttäville NUTS 2 -tason alueille myönnettävä erityinen

	lisämääräraha on käytettävä 4 artiklan 1 kohdassa vahvistettujen erityistavoitteiden saavuttamisen tukemiseen.
	4. Suorat henkilöstökustannukset ovat tukikelpoisia ESR:n yhteistyössä hallinnoitavasta toimintalohkosta myönnettävän yleisen tuen yhteydessä, jos ne vastaavat tuensaajan tavanomaista palkkauskäytäntöä asianomaisessa tehtäväluokassa tai sovellettavaa kansallista lainsäädäntöä, työehtosopimuksia tai virallisia tilastoja.

Or. en

Tarkistus 36

Ehdotus asetukseksi
6 artikla – 5 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
5. Tätä artiklaa sovellettaessa 'vähävaraisimmilla' tarkoitetaan luonnollisia henkilöitä, jotka ovat yksittäisiä henkilöitä tai henkilöiden muodostamia perheitä, kotitalouksia tai ryhmiä, mukaan lukien haavoittuvassa asemassa olevat lapset ja asunnottomat, joiden avuntarve on todettu sellaisin objektiivisin perustein, jotka kansalliset toimivaltaiset viranomaiset ovat vahvistaneet asianomaisia sidosryhmiä kuultuaan eturistiriitoja välttäen ja joihin voi sisältyä elementtejä, jotka mahdollistavat kohdentamisen tietyillä maantieteellisillä alueilla eläville vähävaraisimmille.	***Poistetaan.***

Or. en

Tarkistus 37

Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
Jäsenvaltioiden on ***varmistettava työmarkkinaosapuolten*** ja ***kansalaisjärjestöjen*** mielekäs osallistuminen laadukkaita työpaikkoja, koulutusta ja osaamista ja sosiaalista osallisuutta koskeville toimintapolitiikoille myönnettävän tuen toteutukseen ***asetuksen XX [kumppanuussuunnitelmat] 6 artiklan mukaisesti***.	***1. Kunkin jäsenvaltion*** on ***järjestettävä ja pantava täytäntöön kokonaisvaltainen kumppanuus institutionaalisen*** ja ***oikeudellisen kehyksensä mukaisesti, jotta varmistetaan*** mielekäs osallistuminen laadukkaita työpaikkoja, koulutusta ja osaamista ja sosiaalista osallisuutta koskeville toimintapolitiikoille myönnettävän tuen toteutukseen.

Or. en

Tarkistus 38

Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 1 a kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1a. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuun kokonaisvaltaiseen kumppanuuteen on sisällytettävä ainakin seuraavat kumppanit:
	a) alue-, paikallis- ja kaupunkiviranomaiset sekä muut viranomaiset;
	b) työmarkkinaosapuolet
	c) asianomaiset kansalaisyhteiskuntaa edustavat elimet, kuten ympäristöalan kumppanit, valtiosta riippumattomat järjestöt ja sosiaalisen osallisuuden, perusoikeuksien, vammaisten oikeuksien, sukupuolten tasa-arvon ja syrjimättömyyden edistämisestä vastaavat elimet;
	d) tarvittaessa tutkimusorganisaatiot ja yliopistot.

Or. en

Tarkistus 39

Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 1 b kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 b. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että 1 kohdassa tarkoitetut kokonaisvaltaiset kumppanuudet ovat tämän artiklan mukaisia kaikissa vaiheissa, mukaan lukien Euroopan sosiaalirahastoa koskevien suunnitelmien valmistelu, täytäntöönpano ja arviointi.

Or. en

Tarkistus 40

Ehdotus asetukseksi
7 artikla – 1 c kohta (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	1 c. Jäsenvaltioiden on kohdennettava kussakin ohjelmassa asianmukainen määrä ESR:n määrärahoja työmarkkinaosapuolten ja kansalaisjärjestöjen valmiuksien kehittämiseen, muun muassa koulutuksen, verkottumistoimenpiteiden ja työmarkkinaosapuolten vuoropuhelun vahvistamisen muodossa, sekä työmarkkinaosapuolten yhdessä toteuttamiin toimiin. Jäsenvaltion on vähintään 0,25 prosentin suuruinen asianmukainen määrä ESR:n määrärahoistaan tähän tarkoitukseen.

Or. en

Tarkistus 41

Ehdotus asetukseksi
8 artikla – 1 kohta

Komission teksti	*Tarkistus*
1. Komissiota avustaa SEUT-sopimuksen 163 artiklalla perustettu komitea, jäljempänä ’ESR-komitea’, asetuksen ***XX [kumppanuussuunnitelmat] 3 artiklan 1 kohdan c alakohdassa [erityistavoite – työllisyys] tarkoitetun erityistavoitteen tukemisessa***.	1. Komissiota avustaa SEUT-sopimuksen 163 artiklalla perustettu komitea, jäljempänä ’ESR-komitea’, ***tämän*** asetuksen ***tavoitteiden osalta***.

Or. en

Tarkistus 42

Ehdotus asetukseksi
8 a artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 a artikla
	ESR-ohjelman laatiminen ja toimittaminen
	1. Kunkin jäsenvaltion on laadittava ja toimitettava komissiolle ESR-ohjelma, jossa vahvistetaan järjestelyt ohjelman käyttämiseksi tuloksellisesti ja tehokkaasti 1 päivän tammikuuta 2028 ja 31 päivän joulukuuta 2034 välisenä aikana. Jäsenvaltion on julkistettava komissiolle toimitettu suunnitelmaa koskeva ohjelma.
	2. Kussakin ESR-ohjelmassa on esitettävä asianomaisen jäsenvaltion uudistusohjelma, toimenpiteet, investoinnit ja muut toimet.
	3. Kunkin jäsenvaltion on laadittava ja pantava täytäntöön ESR-ohjelmansa 12 artiklassa tarkoitettuna kumppanuutena, mukaan lukien alue- ja paikallisviranomaisten osallistuminen, institutionaalisen, oikeudellisen ja rahoituskehyksensä mukaisesti.
	4. Rahoitusta voidaan myöntää ainoastaan toimenpiteisiin, joiden täytäntöönpano alkaa 1 päivästä

tammikuuta 2028, edellyttäen että ne täyttävät asiankuuluvat vaatimukset.

Or. en

Tarkistus 43

Ehdotus asetukseksi
8 b artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 b artikla
	ESR-ohjelman sisältö
	Kunkin ESR-ohjelman on sisällettävä seuraavat osat:
	a) tiivistelmä ESR:n toimintavaihtoehdoista ja tärkeimmistä odotetuista tuloksista;
	b) ESR:n ja muiden unionin välineiden välinen täydentävyys;
	c) alustavat määrärahat ESR:sta kunkin toimintapoliittisen tavoitteen osalta kansallisella tasolla ja noudattaen temaattista keskittämistä koskevia ESR:n omia sääntöjä;
	d) luettelo ESR:n suunnitelluista ohjelmista ja alustavat rahoitusosuudet sekä vastaavat kansalliset rahoitusosuudet alueluokittain eriteltyinä;
	e) tiivistelmä toimenpiteistä, jotka asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava hallinnollisten toimintaedellytystensä vahvistamiseksi ESR:n täytäntöönpanon osalta.

Or. en

Tarkistus 44

Ehdotus asetukseksi
8 c artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 c artikla
	ESR-ohjelmien hyväksyminen
	1. Komissio arvioi kunkin ESR-ohjelman ja varmistaa, että se on tämän asetuksen ja muiden sovellettavien sääntöjen mukainen. Komissio ottaa arvioinnissaan erityisesti huomioon aiheelliset maakohtaiset suositukset.
	2. Komissio voi esittää huomautuksia kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona jäsenvaltio toimitti ESR-ohjelmansa.
	3. Jäsenvaltion on tarkasteltava muutettua ESR-ohjelmaa ottaen huomioon mahdolliset komission esittämät huomautukset.

Or. en

Tarkistus 45

Ehdotus asetukseksi
8 d artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 d artikla
	Seurantakomitea
	1. Kunkin jäsenvaltion on perustettava ohjelman täytäntöönpanoa seuraava komitea, jäljempänä ’seurantakomitea’, [kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen] 55 artiklan mukaisesti.
	2. Seurantakomitean tehtävänä on hyväksyä
	a) toimien valinnassa käytettävät menetelmät ja perusteet ja niihin tehtävät muutokset; toimien valinnassa käytettävät menetelmät ja perusteet ja niihin tehtävät muutokset on toimitettava komissiolle sen

pyynnöstä vähintään 15 työpäivää ennen niiden toimittamista seurantakomitealle;

b) arviointisuunnitelma ja siihen tehtävät muutokset;

c) hallintoviranomaisen mahdolliset ehdotukset ohjelman muuttamiseksi.

3. Seurantakomitea voi antaa hallintoviranomaiselle suosituksia muun muassa toimenpiteistä, joilla vähennetään tuensaajille aiheutuvaa hallinnollista rasitusta.

Or. en

Tarkistus 46

Ehdotus asetukseksi
8 e artikla (uusi)

Komission teksti	*Tarkistus*
	8 e artikla
	Tiedotus, viestintä ja julkisuus
	Unionin rahoituksen saajien on ilmaistava kyseisen rahoituksen alkuperä ja varmistettava unionin rahoituksen näkyvyys, erityisesti kun ne tekevät tunnetuksi toimia ja niiden tuloksia, tarjoamalla johdonmukaista, olennaista ja oikeasuhteista kohdennettua tietoa useille kohderyhmille, mukaan lukien tiedotusvälineet ja suuri yleisö.

Or. en

PERUSTELUT

Euroopan sosiaalirahasto (ESR) on EU:n tärkein väline, jolla investoidaan ihmisiin ja edistetään sosiaalisempaa ja osallistavampaa Eurooppaa. Rahasto on toiminut tämän tavoitteen hyväksi siitä lähtien, kun se perustettiin Rooman sopimuksella vuonna 1958. Se on tärkein väline Euroopan sosiaalisten oikeuksien pilarin toteuttamisessa. Siksi sillä olisi oltava edelleen keskeinen rooli tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä erillisenä, riippumattomana rahastona. Kumppanuussuunnitelmia koskevassa asetuksessa määritellään tapauksen mukaan ESR:n toiminta ja horisontaaliset periaatteet.

Kriisiaikana riski haavoittuvassa asemassa olevien kansalaisten jäämisestä ulkopuolelle uhkaa aiheuttaa talouksille pitkäaikaisempaa haittaa ja heikentää Euroopan kilpailukykyä maailmanmarkkinoilla. Esittelijät yhtyvät komission näkemykseen siitä, että ESR on talouden kannalta välttämätön[1], jotta voidaan parantaa pääsyä työmarkkinoille, vähentää osaamisvajetta ja työvoimapulaa sekä puuttua sitkeään köyhyyteen ja siten investoida Euroopan parhaaseen valttiin eli sen inhimilliseen pääomaan.

Uudistetun ESR:n on tarkoitus kyetä vastaamaan kiireellisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin. Se on osa joustavampaa monivuotista rahoituskehystä, jossa parannetaan menettelyjä hakijoiden ja edunsaajien kannalta – pienemmät ja resursseiltaan vähäisemmät edunsaajat mukaan luettuina – ja vähennetään edunsaajien hallinnollista taakkaa, kunhan näin ei heikennetä heidän oikeuksiaan.

Parlamentin prioriteettina ESR:n osalta on, että sillä on käytössään väline, ”jolla tuetaan jäsenvaltioita, alueita, paikallisyhteisöjä ja ihmisiä unionin sosiaalisen ulottuvuuden vahvistamisessa ja sellaisen sosioekonomisen kehityksen tavoittelussa, jossa ketään ei jätetä jälkeen”[2]. Ihmisiin investoiminen tarkoittaa työmarkkinoille pääsyn parantamista investoimalla osaamiseen, liikkuvuuteen, sosiaaliseen osallisuuteen ja sosiaaliseen liikkuvuuteen, mikä kulkee käsi kädessä köyhyyden torjunnan kanssa ja edistää siten Euroopan työvoiman muutosjoustavuutta.

Lapsiköyhyyden poistaminen on myös investointi Euroopan tulevaisuuteen. Vuonna 2024 joka neljäs lapsi Euroopan unionissa oli köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa, mikä on hieman enemmän kuin köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien osuus koko väestöstä. Köyhyydessä eläneisiin lapsiin kohdistuu riski haittavaikutuksista heidän kehitykseensä, terveyteensä ja tulevaisuudennäkymiinsä, millä on valtavia seurauksia heidän elämälleen ja koko yhteiskunnalle. Esittelijät katsovat, että ESR tarvitsee erilliset määrärahat, jotta investointeja voidaan kohdentaa tehokkaasti ja ennakoitavasti sinne, missä niitä eniten tarvitaan. Erityisesti on lisättävä tukea lapsitakuulle köyhyyden kierteen katkaisemiseksi.

Esittelijät katsovat, että ESR:n toimenpiteet olisi suunniteltava yleisten ja erityistavoitteiden mukaisesti, jotta voidaan parhaiten ohjata prioriteettialoilla tehtäviä investointeja, ja että ESR-asetuksella on parhaat edellytykset niiden määrittämiseen. Jatkuvuuden ja

[1] Euroopan komissio, ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan sosiaalirahaston perustamisesta osana asetuksessa (EU) [kansalliset ja alueelliset kumppanuussuunnitelmat] vahvistettua kansallista ja alueellista kumppanuussuunnitelmaa ja laadukkaisiin työpaikkoihin, osaamiseen ja sosiaaliseen osallisuuteen vuosiksi 2028–2034 myönnettävän unionin tuen täytäntöönpanoedellytyksistä, COM(2025)0558, 16. heinäkuuta 2025, perustelut.

[2] Euroopan parlamentin päätöslauselma 11. maaliskuuta 2025 Euroopan sosiaalirahasto plussasta vuoden 2027 jälkeen (2024/2077(INI)), EUVL C/2025/3146, 20.6.2025, 1 kohta.

ennakoitavuuden varmistamiseksi nykyiset ESR+:n tavoitteet säilytetään, mutta niiden uudeksi painopisteeksi tulevat uudelleenkoulutus ja työpaikkojen luominen, naisten työllisyys, asunnottomuus sekä vammaisten ja kroonisesti sairaiden henkilöiden osallistaminen.

Lisäksi esittelijät ottavat uudelleen ja vahvistettuna käyttöön varojen korvamerkitsemisen ensisijaisille aloille, joita ovat muun muassa lapsitakuu, nuorisotakuu, sosiaalisen syrjäytymisen torjunta, aineelliseen puutteeseen puuttuminen ja asunnottomuuden poistaminen.

Lapsitakuun osalta jäsenvaltioiden olisi käytettävä vähintään 5 prosenttia ESR-määrärahoistaan lapsiköyhyyden torjuntaan. Niissä jäsenvaltioissa, joissa köyhyyden tai sosiaalisen syrjäytymisen vaarassa olevien lasten osuus ylittää EU:n keskiarvon, prosenttiosuuden olisi oltava suurempi.

Nuorisotakuuseen jäsenvaltioiden olisi käytettävä vähintään 15 prosenttia ESR-määrärahoistaan. Pitämällä nuorten osaamisen kehittämistä ja heidän tukemistaan nuorisotakuun avulla edelleen yhtenä painopisteenä puututaan nuorisotyöttömyyden ongelmaan. Helmikuussa 2026 nuorisotyöttömyys Euroopan unionissa oli 15,3 prosenttia, kun yleinen työttömyysaste oli 6,2 prosenttia. Vaikka työelämän ja koulutuksen ulkopuolella olevien nuorten (NEET) osuus vähenee hitaasti, se oli vuonna 2025 edelleen 9,0 prosenttia, mikä osoittaa, että työelämän ulkopuolella olevien nuorten tavoittaminen on yhä ensisijainen tavoite.

Parlamentin mietinnössään 2024/2077(INI) esittämän kehotuksen mukaisesti esittelijät ehdottavat, että 30 prosenttia varoista varataan sosiaalisen osallisuuden edistämiseen, 5 prosenttia aineelliseen puutteeseen puuttumiseen muun muassa elintarvikeavun ja perushyödykkeinä annettavan avun muodossa ja 5 prosenttia asunnottomuuteen puuttumiseen. ESR:n toiminnan hallinnoinnin olisi edelleen perustuttava yhteistyöhön.

Esittelijät pitävät ESR:n toimenpiteiden suunnittelutapaa keskeisenä periaatteena niiden toteuttamisen ja tuloksellisuuden varmistamisessa. Tästä syystä nykyisessä ESR+ -ohjelmassa oleva kumppanuusperiaate säilytetään, jotta voidaan varmistaa sidosryhmien mielekäs osallistuminen ja näin auttaa jäsenvaltioita tunnistamaan ja tavoittamaan edunsaajia, erityisesti syrjäytyneitä henkilöitä. Jotta voidaan edistää tämän tavoitteen saavuttamista ESR:sta olisi edelleen rahoitettava tukea, joka tavoittaa aineellisesti kaikkein vähävaraisimmat henkilöt, etenkin lapset. Tämä edellyttää korkeaa 90 prosentin yhteisrahoitusosuutta luotettavan käyttöönoton ja toteutuksen varmistamiseksi.

Esittelijät ovat vakaasti sitä mieltä, että rahoituksen ehtona olisi oltava oikeusvaltioperiaatteen noudattaminen ja että ESR:n olisi oltava kumppanuussuunnitelmia koskevan asetuksen oikeusvaltiomekanismin mukainen. Työntekijöiden oikeuksien täyden kunnioittamisen olisi oltava edellytys julkisen rahoituksen saamiselle myös ESR:sta. Lisäksi ESR:n toimenpiteissä olisi noudatettava yhtäläisten mahdollisuuksien periaatetta ja sukupuoleen, rotuun tai etniseen alkuperään, uskontoon tai vakaumukseen, vammaisuuteen, ikään tai sukupuoliseen suuntautumiseen perustuvan syrjinnän kieltoa sekä edistettävä vammaisten ja kroonisesti sairaiden henkilöiden työllistymistä.

LIITE: ILMOITUKSET SAADUISTA TIEDOISTA

Esittelijät ilmoittavat työjärjestyksen liitteessä I olevan 8 artiklan mukaisesti sisällyttäneensä mietintöönsä aiheeseen liittyvistä asioista tietoja, jotka he ovat saaneet laatiessaan mietintöluonnosta seuraavilta pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen[1] soveltamisalaan kuuluvilta edunvalvojilta tai seuraavilta kolmansien maiden viranomaisten edustajilta, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt:

1. Pakollisesta avoimuusrekisteristä tehdyn toimielinten välisen sopimuksen soveltamisalaan kuuluvat edunvalvojat
Red Cross EU
European Association of Service providers for Persons with Disabilities (EASPD)
ETUC
Caritas Europa
Deutscher Caritasverband e. V.
Inclusion Europe
COFACE Families Europe
Eurochild
European Youth Forum
Special Olympics Europe Eurasia
European Anti-Poverty Network
European Disability Forum
Save the Children
PICUM
Eurocarers
European Association for the Education of Adults (EAEA)
Eurocities
European Food Banks Federation
CNV
DGB
2. Kolmansien maiden viranomaisten edustajat, mukaan lukien niiden diplomaattiset edustustot ja suurlähetystöt
Ei ilmoitettavaa

Esittelijät ovat yksin vastuussa edellä olevan luettelon laatimisesta.

Kun luettelossa mainitaan luonnollisen henkilön nimi ja/tai tehtävänimike, esittelijät vakuuttavat antaneensa kyseiselle henkilölle Euroopan parlamentin tietosuojaselosteen numero 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), jossa määritetään henkilötietojen käsittelyyn sovellettavat ehdot ja siihen liittyvät oikeudet.

[1] Euroopan parlamentin, Euroopan unionin neuvoston ja Euroopan komission toimielinten välinen sopimus, tehty 20. toukokuuta 2021, pakollisesta avoimuusrekisteristä (EUVL L 207, 11.6.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).